

Naturvårds- och fiskeenheten
Johan Jannert

Ändring av skötselplanen för Älleberg

Bakgrund

Naturrestatet Älleberg beslutades 2002-06-04, dnr 231-6607-99. Vid planering av restaureringsinsatser på Ällebergs ände, uppmärksammades att kartan över skötselområdena inte stämde med de insatser som borde komma till stånd. Revideringen av kartan innebär dessutom att arealen för Natura 2000-habitaten förändras. Skötselplanen kompletteras även med naturtypen ”trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ, 9070”. Arealerna för skötselområde 8, 11 och 12 har ändrats. Några mindre justeringar av texten för skötselområde 11 och 12 har också gjorts.

Naturtyper

Betesmark	84,3 ha
Slåttermark (inkl flygfältet)	15,2 ha
Lövskog	45,7 ha
Åker	51,0 ha
Övrig mark	3,2 ha
Totalt:	199,4 ha

Natura 2000

I tabell 1 redovisas inom naturrestatet förekommande Natura 2000-naturtyper och arealer för dessa.

Nr	Natura 2000-naturtyp	Areal i ha
1	Boreonemoral, äldre naturliga lövskogar av fennoskandisk typ med rik epifytflora, 9020	30,8
2	Lind-lönnskogar i sluttningar och raviner, 9180	10,9
3	Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ, 9070	2,0
4	Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ, 6270	65,6
5	Slätterängar i låglandet, 6510	8,6

Tabell 1. Inom naturrestatet förekommande Natura 2000-naturtyper enligt Natura 2000-systemet (Naturvårdsverket 1997).

Skötselområde 8 (arealen justerad)

Areal: 33 ha

Skötselområde 11

Areal: 6,6 ha

Beskrivning: Ällebergs "änne" nedanför diabas- och rasbranten. Nedanför diabasen med dess mäktiga rasbrant finns ett jät-

testort dike – en ”ålla”, som kanske gett berget dess namn – avgränsat mot norr av tre höga, långsträckta kullar av skiffer. På stigen från toppen av åsarna har man en magnifik utsikt. Den lerskifferhaltiga marken är genom sin starka lutning mycket erosionskänslig. De lägsta delarna är en betad ängsmark med åtskilliga kalkgynnade ängsväxter som jordtistel, vildlin, sommarfibbla, slankstarr, backsmultron, klasefibbla, småfingerört. Skogskornell, som är en sällsynt växt på Falbygden, förekommer i området. Nedom den gamla nu gräsbevuxna vägen närmare Övregården finns några källor med rikkärsväxter som t.ex. källgräs, blågrönt mannagräs och olika brunmossor. Huvuddelen har länge varit igenvuxen med lövträd och buskar.

Området har tidigare röjts men har återigen vuxit igen ganska kraftigt. Hagen betas av nötkreatur. Uppkommande sly har röjts av kommunen kontinuerligt sedan den större röjningen genomfördes.

Falbygdens Hembygds- och fornminnesförening äger och sköter Slötastugan som ligger i området. Stugan hyrs ut för olika ändamål.

Skötsel mål: Området ska vara en välbetad, tämligen öppen hagmark där gräset är 3-5 cm (riktvärde) högt vid betessäsongens slut.

Kvalitetsmål: Naturbetesmark med grupper av hässlen samt främst bärande träd och buskar. Täckningsgraden av träd och buskar ska vara 5-20 %. Grässvålen med hävdgynnade växter ska expandera.

Engångsåtgärder: Avverkning av barrträd, sly och mycket hassel. Grova lövträd friställs och antalet träd- och buskgrupper minskas. Sly och en hel del nypon och enbuskar röjs bort.

Underhållsåtgärder: Årligt bete under hela vegetationsperioden. Röjning av hallon sommartid tills man får bukt med det stora inslaget av hallon. Underhållsröjningar av buskar och sly vid behov.

Skötselområde 12

Areal: 2,0 ha.

Beskrivning: Lövskog med ädellövträd, framförallt ask och lönn. Österut dominerar ädellöv och västerut är det mer trivialöv av asp och björk. Hassel är vanligt i hela området.

Skogen är i stort sett sluten. Fältskiktet är dåligt utvecklat. Skötselområde 11 och 12 ligger inom samma betesfälla. I kanten mellan 11 och 12 löper en vandringsled varifrån man har utsikt över omgivande landskap.

Öster om det f d naturminnet finns en brant slänt mellan gamla och nya vägen. Här finns ett helt slutet hässle. Grässvål saknas helt.

Skötselmål: Betad lövskog.

Kvalitetsmål: Betad lövskog där det framförallt är lövskogsvärdena som ska gynnas. Mängden död ved ska öka, framförallt i anslutning till lövskogen i angränsande skötselområden.

Engångsåtgärder: Inga.

Underhållsåtgärder: Bete. Vid behov röjs gran i området. För att bevara utsikten får träd och buskar hållas efter så att de inte alltför höga.

Bilaga

Bilaga 1.1 skötselplanekarta